

ΤΟ ΒΗΜΑ

πολιτισμός

από metereologos.gr ΑΘΗΝΑ 15°C ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 15°C
 ΑΘΗΝΑ 15°C ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 15°C

Παρασκευή 17 Μαρτίου 2017

ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ

[παιδεία](#) | [βιβλία](#) | [celebrities](#) | [υγεία + fitness](#) | [media](#) | [περιβάλλον](#) | [ταξίδι](#) | [αλληλεγγύη](#) | [autohub](#) | [εικόνες](#) |

[BHMmagazino](#) | [BHMAgourmet](#) | [BHMAdeco](#) | [BHMAdonna](#) | [BHMAMen](#) | [BHMAM FM](#)

Θερμού Μαρία >

ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ

Κέρος: παράδεισος αρχαιοκαπήλων

Το ακατοίκητο νησί των Κυκλάδων, μεταξύ της Νάξου και της Αμοργού, που ήταν το θέατρο μιας από τις μεγαλύτερες υποθέσεις λαθρανασκαφής του 20ού αιώνα, εξακολουθεί να είναι από τα πιο σκοτεινά πεδία της αρχαιολογικής έρευνας

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ: 01/05/2010 06:54

Αποψη της Κέρου και του Δασκαλιού, με τη λαθρανασκαφή να διακρίνεται από τη θάλασσα

Tweet

Share

3

Share +3

Like

11

email

εκτύπωση

A A

Tweet

Ήταν νεκροταφείο; Ήταν εμπορικό κέντρο; Ήταν απλώς ένα εργαστήριο; Ήταν ιερό; Ή μήπως οι αρχαιοκάπηλοι είναι η αιτία που όλα σήμερα στην Κέρο μοιάζουν μπερδεμένα και δυσερμήνευτα; Στο μικρό άγονο νησί των Κυκλάδων, αδιάφορο για τους τουρίστες που κατακλύζουν τις γύρω κοσμοπολίτικες ακτές, φαίνεται ότι κάπου εκεί στην 3η π.Χ. χιλιετία συνέβαιναν σπουδαία πράγματα. Το μαρτυρούν τα εκατοντάδες σπασμένα μαρμάρια ειδώλια που βρίσκονται θαμμένα στη γη του· ένας παράδεισος για τους λαθρανασκαφείς που οργιάζαν στο νησί ως πριν από 40 με 50 χρόνια, αλλά πλέον και ένα μεγάλο αίνιγμα για τους αρχαιολόγους. Για τρίτο κατά σειρά χρόνο πραγματοποιεί εφέτος στην Κέρο ανασκαφές ο βρετανός καθηγητής Κόλιν Ρένφριου, προσπαθώντας να λύσει τον γρίφο. Και στη διάλεξη του, στις 17 Μαΐου στην Αρχαιολογική Εταιρεία, ύστερα από πρόσκληση του Ιδρύματος Νικολάου και Ντόλλης Γουλανδρή θα επιχειρήσει, όπως μαρτυρά και ο τίτλος της, να διαλευκάνει «Τα μυστικά της Κέρου».

Περί τα 500 τμήματα ειδωλίων και άλλα τόσα μαρμάρινων αγγείων, περισσότερα από 1.500 κομμάτια από μαρμάρινες φιάλες και ισάριθμη ποσότητα από πήλινα αγγεία έχουν συγκεντρωθεί ως τώρα από την Κέρο, συχνά μάλιστα από επιφανειακή και μόνον έρευνα. Ένας μεγάλος αριθμός τους όμως κατέχει μια αρνητική ιδιαιτερότητα. Γιατί 350 από αυτά τα σπασμένα ειδώλια, 12 ακέραια, καθώς και ορισμένα θραύσματα μαρμάρινων ή πήλινων αγγείων, έπεσαν θύματα αρχαιοκαπηλίας που συνέβη στη θέση Κάβος του νησιού το 1958, όπως πιστεύει ο λόρδος Ρένφριου, για να αποτελέσουν στη συνέχεια τον λεγόμενο «θησαυρό της Κέρου». Γύρω από αυτό τον «θησαυρό» μάλιστα δημιουργήθηκε παγκοσμίως ένας

Αρχαιολογία

Εικαστικά

Θέατρο

Κινηματογράφος

Μουσική

Πρόσωπα

ΔΙΑΒΑΣΜΕΝΑ

ΣΧΟΛΙΑΣΜΕΝΑ

Πολιτισμός- Παραιτήθηκε από πρόεδρος του Κέντρου Πολιτισμού του ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος ο Κιμούλης 16/03/2017 13:23

14

Πολιτισμός- Οι ταινίες της εβδομάδας: Ενοχη συνείδηση, ανάγκη για λύτρωση 16/03/2017 05:00

Πολιτισμός- Ο Μπεν Αφλεκ αποκάλυψε ότι δίνει μάχη με το αλκοόλ 15/03/2017 13:38

Πολιτισμός- Βρέθηκε ο χώρος συγκέντρωσης του ελληνικού στόλου την παραμονή της ναυμαχίας της Σαλαμίνας 16/03/2017 15:47

Πολιτισμός- Απάτη μέσω διαδικτύου στο ζήτημα Ανγκ Λι - Πέμη Ζούνη 16/03/2017 21:20

1

Πολιτισμός- Τρισδιάστατο «Αίνιγμα» στο Ανσί! 16/03/2017 07:58

ολόκληρος μύθος, ταυτοχρόνως όμως και ένα από τα πιο σκοτεινά πεδία της αρχαιολογικής έρευνας.

Το ιερό

Τα θραυσμένα ειδώλια από τον Θησαυρό της Κέρου που βρίσκονται σήμερα στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης

Το ερώτημα πώς βρέθηκαν σε ένα τόσο μικρό νησί τόσο πολλά ειδώλια είναι το βασικό στο οποίο κλήθηκε να απαντήσει η σύγχρονη έρευνα, με διάφορες θεωρίες να έχουν διατυπωθεί κατά καιρούς και επικρατέστερη την πλέον προφανή. Οτι προέρχονταν από νεκροταφείο. Για τον λόρδο Ρένφριου όμως η αλήθεια βρίσκεται αλλού: «*Η Κέρος ήταν ένα μεγάλο ιερό της Πρωτοκυκλαδικής εποχής με ακτινοβολία σε όλες τις Κυκλάδες, αντίστοιχο με αυτό της Δήλου των ιστορικών χρόνων*», λέει.

Για τον ίδιο ο μεγάλος αριθμός των ευρημάτων αποτελεί και το ισχυρότερο επιχείρημα, αφού το μέγεθος του νησιού και ο πληθυσμός του 200 άνθρωποι το πολύ σε περίοδο ακμής- δεν θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν τόσο εκτεταμένο νεκροταφείο, το οποίο άλλωστε δεν έχει καν εντοπιστεί.

Τελετουργίες

Η νησίδα Δασκαλιό όπως φαίνεται από την Κέρο

Τα θραυσμένα ειδώλια συνιστούν το δεύτερο μεγάλο μυστήριο της Κέρου. Τα έσπασαν οι αρχαιοκάπηλοι σκάβοντας- κάτι όχι ασυνήθιστο στις λαθρανασκαφές- ήταν η επικρατούσα για χρόνια άποψη. Αλλά σήμερα αποδεικνύεται πως τα ειδώλια ήταν σπασμένα ήδη από την Πρωτοκυκλαδική εποχή. Κατά τον λόρδο Ρένφριου μάλιστα η θραύση τους δεν είχε γίνει καν στην Κέρο!

«*Ο κατακερματισμός των ειδωλίων γινόταν σκόπιμα στο πλαίσιο κάποιας θρησκευτικής τελετουργίας και ακολουθούσε η μεταφορά τους στο νησί και η εναπόθεσή τους στο ιερό*», πιστεύει ο ίδιος. Κρίνοντας εξάλλου από τη χρονολόγηση των ευρημάτων αυτών θεωρείται ότι η συγκεκριμένη λατρεία θα πρέπει να διήρκεσε στο ιερό της Κέρου επί τρεις τουλάχιστον αιώνες.

Ο οικισμός

Η λεηλατημένη περιοχή του Κάβου

Στη νησίδα Δασκαλιό βρισκόταν περί το 2800- 2500 π.Χ. ο οικισμός του νησιού, καθώς μια στενή λωρίδα γης ένωνε τις απέναντι σήμερα ακτές. Η θέση Δασκαλιό- Κάβος αναδεικνύεται έτσι σε κλειδί για την κατανόηση της πρώιμης Εποχής του Χαλκού στις Κυκλάδες, καθώς πρόκειται για την πλουσιότερη σε ευρήματα γνωστή θέση αυτής της περιόδου.

Ένα κτίριο μήκους 16 μέτρων από μάρμαρο της Νάξου αποκαλύφθηκε επιπλέον κατά την περυσινή βρετανική ανασκαφή στο Δασκαλιό, αφήνοντας τους αρχαιολόγους με την απορία για τον

τρόπο μεταφοράς της πέτρας. Αν και τα μεγαλύτερα ερωτήματα δημιουργήσαν οι τρεις χάλκινοι πελέκει που βρέθηκαν μέσα σε αυτό. Στο δεύτερο, κυκλικό και μικρό αυτή τη φορά, κτίριο που ανασκάφηκε στην κορυφή του λόφου- ιερό κορυφής ή μήπως παρατηρητήριο;- κάποιιοι είχαν αφήσει περί τα 350 βότσαλα από τη θάλασσα, ποιος ξέρει πώς και γιατί... Τα αινίγματα συνεχίζονται.

Η μεγάλη κλοπή

Ειδώλιο της

Το 1963 διαπιστώθηκε η μεγάλη λαθρανασκαφή που γινόταν στην Κέρο και ο πρώτος που πήγε στο νησί, ύστερα από ειδοποίηση του αρχαιολόγου κ. **Χρίστου Ντούμα**, ήταν ο Κόλιν Ρένφριου.

Φθάνοντας με καΐκι στην Κέρο μπορούσε να δει από μακριά όλη τη δυτική πλευρά της σκαμμένη ως τη θάλασσα, το τοπίο κατεστραμμένο, τα χρώματα αναμοχλευμένα. Μέσα δύο τρεις ώρες επιφανειακής έρευνας άλλωστε θα συνέλεγε και ο ίδιος πλήθος αρχαιοτήτων, μεταξύ των οποίων μαρμάρινα θραύσματα ειδωλίων. Οι αρχαιοκάπηλοι όμως άφαντοι.

Δεκατρία χρόνια αργότερα, σε μια έκθεση στην Καρλσρούη με τίτλο «*Η τέχνη των Κυκλάδων*», ένα σύνολο κλεμμένων αρχαιοτήτων της Κέρου θα έκανε θρασύτητα και ατιμώρητα όπως αποδείχθηκε την

vimaculture #vimaculture Αφιέρωμα στο Νίκο Εγγονόπουλο το καλοκαίρι στο Μουσείο Γουλανδρή της Ανδρου <http://bit.ly/2n5l000>

FOLLOW

facebook

tovima Ο αναθεωρημένος Κώδικας Δεοντολογίας της ΤΤΕ δίνει πλέον τα εργαλεία στις τράπεζες να προχωρήσουν.

newsroom >

Πολιτισμός

Παιδαγωγία και Εκπαίδευση 05:00

Από τον Αντονιόνι στον Mad Max 05:00

Η Ιζαμπέλ Ιπέρ στη ...Θεσσαλονίκη 05:00

Απάτη μέσω διαδικτύου στο ζήτημα Ανγκ Λι - Πέμη Ζούνη 16/03/2017 21:20

Παρεμβάσεις για την εξυγίανση της ΑΕΠΙ ανακοίνωσε η υπουργός Πολιτισμού 16/03/2017 17:06

ΕΚΚ: Με απόλυτη διαφάνεια οι διαδικασίες χρηματοδότησης ταινιών 16/03/2017 16:49

Βρέθηκε ο χώρος συγκέντρωσης του ελληνικού στόλου την παραμονή της ναυμαχίας της Σαλαμίνας 16/03/2017 15:47

Παρατήθηκε από πρόεδρος του Κέντρου Πολιτισμού του ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος ο Κιμούλης 16/03/2017 13:23

Τρισδιάστατο «Αίνιγμα» στο Ανσί! 16/03/2017 07:58

Οι ταινίες της εβδομάδας: Ενοχη συνείδηση, ανάγκη για λύτρωση 16/03/2017 05:00

Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος - Ίδρυμα Νιάρχος: Αισιοδοξία για τους στόχους 15/03/2017 19:42

Αφιέρωμα στο Νίκο Εγγονόπουλο το καλοκαίρι στο Μουσείο Γουλανδρή της Ανδρου πριν 13'

Trainspotting και Εκπαίδευση 05:00

Πολιτισμός τελευταίες ειδήσεις >

ψηφοφορία

Τι προβλέπετε για το μέλλον της ΕΕ ενόψει των εκλογών σε Ολλανδία και Γαλλία

- Θα ενισχυθούν οι τάσεις ενοποίησης
- Θα ενισχυθούν οι αποσχιστικές τάσεις
- Δεν ξέρω / Δεν απαντώ

Ψηφίστε

Πρωτοκυκλαδικής εποχής από τον Θησαυρό της Κέρου, το οποίο ανήκει στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης

εμφάνισή του με την ένδειξη «άγνωστης προέλευσης».

Όπως έγινε γνωστό ανήκε στη συλλογή Ερλενμάγιερ, αίτημα διεκδίκησης όμως δεν υπέβαλε η Ελλάδα. Και αυτό θα αποτελούσε

αρκετά χρόνια αργότερα, το 1990, το επιχείρημα των βρετανικών δικαστηρίων για να απορρίψουν την ελληνική προσφυγή κατά της δημοπρασίας του οίκου Sotheby's όπου παρουσιάστηκε προς πώληση ο ονομαζόμενος πλέον «Θησαυρός της Κέρου».

Το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης όμως, χάρη στη θέληση της Ντόλλης Γουλανδρή, αγόρασε από αυτή τη δημοπρασία 58 κυκλαδικά ειδώλια και η Εμπορική Τράπεζα 17, τα οποία παραχώρησε στο μουσείο, ενώ έξι ακόμη απέκτησε το ίδρυμα Ν.Π. Γουλανδρή στα επόμενα χρόνια. Ένας ικανοποιητικός αριθμός από τον «Θησαυρό της Κέρου» επαναπατρίστηκε έτσι.

Σήμερα τα περισσότερα ξένα μουσεία διαθέτουν κυκλαδικά ειδώλια, αφού οι «ανασκαφές» είχαν αρχίσει από το 1884. Και το σημαντικό είναι ότι κομμάτια που βρίσκονται στο εξωτερικό ταιριάζουν απόλυτα με άλλα που βρίσκονται στην Ελλάδα! Αυτά τα κομμάτια του παζλ έχει προσπαθήσει να ενώσει η αρχαιολόγος και επιμελήτρια του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης κυρία **Πέγκυ Σωτηρακοπούλου** στη μελέτη της «Ο θησαυρός της Κέρου. Μύθος ή πραγματικότητα;». Με βάση μάλιστα έρευνα του Δημόκριτου για τη σύσταση του μαρμάρου των ειδωλίων που δείχνει ότι η πρώτη ύλη έχει προέλθει από την ανατολική Νάξο (και από την ίδια την Κέρο), η ίδια διατυπώνει την πρόταση να στραφούν πλέον εκεί, στην πηγή, οι έρευνες.

Τόπος για ιερείς και πειρατές

Μία επιγραφή που έρχεται από το 425 π.Χ. με τα ονόματα των φορολογουμένων συμμάχων της Αθηναϊκής Δημοκρατίας παρέχει πληροφορίες και για την Κέρο. Κέρεια ή Κερία ονομαζόταν κατά την Κλασική εποχή και το γεγονός ότι κατέβαλλε φόρο, συγκεκριμένα 10 δραχμές και 3 οβολούς, σημαίνει ότι ήταν κατοικημένη. Οι επόμενες πληροφορίες έρχονται από τον Μεσαίωνα, όταν το νησί χρησιμοποιείται πλέον ως κρησφύγετο και ορμητήριο των πειρατών που εκείνη την εποχή λυμαίνονταν όχι μόνο το Αιγαίο, αλλά όλη τη Μεσόγειο. Στη σύγχρονη εποχή και ως το 1952 υπήρξε ιδιοκτησία της Μονής της Παναγίας Χοζοβιώτισσας της Αμοργού για να παραχωρηθεί όμως στη συνέχεια από τη Γεωργική Υπηρεσία σε βοσκούς.

Ο ΛΟΡΔΟΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ

Ο λόρδος Κόλιν Ρένφριου, ανασκαφέας της Κέρου, με την ιδρύτρια του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης Ντόλλη Γουλανδρή

Συχνός επισκέπτης της Ελλάδας, αφού έχει διενεργήσει πολλές ανασκαφές στη χώρα μας, είναι ο λόρδος Κόλιν Ρένφριου. Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου του Κέμπριτζ, δίδαξε Προϊστορική Αρχαιολογία σε πολλά βρετανικά πανεπιστήμια και είναι ο συγγραφέας του βιβλίου η «Ανάδυση του πολιτισμού», στο οποίο διατύπωσε τη θεωρία ότι οι Έλληνες δεν είναι Ινδοευρωπαίοι αλλά αυτόχθονες. Στο έργο αυτό ο Κόλιν Ρένφριου αμφισβητεί το δόγμα του ex oriente lux, της εξάπλωσης δηλαδή του πολιτισμού από την Ανατολή προς τη Δύση, θεωρία πάντως που συνάντησε μεγάλη αντίδραση.

Στην Κέρο πήγε για πρώτη φορά ενώ ήταν φοιτητής ακόμη, το 1963, και διαπίστωσε ιδίοις όμμασι το όργιο της αρχαιοκαπηλίας που συντελούνταν στο νησάκι. Ο ίδιος είναι ταγμένος εχθρός της παράνομης διακίνησης αρχαιοτήτων και έχει αναπτύξει μεγάλη δράση διεθνώς για την πάταξή της.

Διάλεξη του καθηγητή Κόλιν Ρένφριου θα δοθεί στις 17 Μαΐου στην Αρχαιολογική Εταιρεία (Πανεπιστημίου 22) στις 8 μ.μ. με θέμα «Τα μυστικά της Κέρου».

Απαραίτητη η κράτηση θέσεων στο τηλέφωνο 210 7228.321-3

Σχόλια αναγνωστών (0) ▾

Πολιτισμός περισσότερες ειδήσεις >

Tweet Share 3 Share Like 11

email εκτύπωση

Tweet

SITEMAP

RSS ΕΝΟΤΗΤΩΝ

RSS ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

πολιτική

οικονομία

- επικαιρότητα
- αγορές
- επιχειρήσεις
- διεθνή

γνώμες

blogs

κόσμος

κοινωνία

αθλητισμός

science

- ιατρική-βιολογία
- φυσική-διάστημα
- τεχνολογία-πλανήτης
- μαθηματικά-πληροφορική
- ψυχολογία-κοινωνιολογία
- έρευνα

πολιτισμός

- αρχαιολογία
- εικαστικά
- θέατρο
- κινηματογράφος
- μουσική
- πρόσωπα

παιδεία

βιβλία + ιδέες

υγεία + fitness

media

περιβάλλον

ταξίδι

autohub

web tv

εικόνες

BHMagazino

- Συνεντεύξεις
- Μ' αρέσει
- Βλέμματα
- Last Page
- Εκκεντρικοί
- 24x7

BHMAgourmet

- Συνταγές
- Εστιατόρια
- Παντοπωλείο
- Κάβα
- Νοστιμιά

BHMAdeco

- Σπίτια
- Τάσεις
- Δημιουργός
- Κήπος
- Αγορά

BHMA donna

- Μόδα
- Ομορφιά
- Σχέσεις
- Μίλα μου
- Shopping
- Μητέρα

BHMAmen

- Αντρες
- Γυναίκες
- Στυλ
- Manual
- Κουβέντες
- Spirits

BHMA FM

- Ακούστε ζωντανά
- Πρόγραμμα
- Παραγωγοί
- Διαγωνισμοί
- Χορηγίες
- Προσφορές
- Συνεντεύξεις

Άλλοι δικτυακοί τόποι

